

Meditácia 105, 106, 107

25.9.2021

Meditačný obsah č.105

Etymologický význam slova solidarita pochádza z latinského *solum*, čo v preklade znamená „zem“, tak ako prídavné meno

solidus

– „pevný, rýdzi, dôkladný“. Vo všeobecnosti

solidum

, podstatné meno, ktoré je koreňom slova solidarita, znamená „celok“.

Obligatio in solidum

znamená povinnosť voči celku a pochádza z rímskeho práva.

1

Slovo solidarita sa v histórii ďalej vyvíjalo v rôznych podobách. Napríklad trojica francúzskej revolúcie „sloboda, rovnosť, bratstvo“, sa o 50 rokov neskôr označovala ako „sloboda, solidarita, bratstvo“.

Filozof a sociológ Max Scheler (1874-1928) sformuloval obsiahlu myšlienku solidarity. „Scheler na základe ázijskej idey celostnosti požaduje, aby sa ľudia opäť naučili „uchopiť neviditeľnú vzájomnú solidaritu všetkých živých bytostí v celku života, celého ducha, avšak večného ducha, rovnako ako solidaritu svetového procesu s osudom svojej najvyššej príčiny a jej solidarity so svetovým procesom.“²

Podľa toho v náročnej definícii pojmu solidarita, duchovný a pozemský svet nemožno navzájom oddeľovať.

Veľmi ľahko sa dá vidieť, že termín „prejaviť solidaritu“ sa veľmi často stavia ako požiadavka. Osoby, ktoré v sebe nesú silné väzby, vyzývajú k solidarite, hoci vo svojom živote práve kvôli väzbám a kvôli nenaplnenému poznaniu nevnímajú väčšie ľudské spoločenstvo, rovnako ani spoločenstvo ľudí s kozmom a v žiadnom prípade necítia spojenie s duchom. Väzby

akéhokoľvek druhu spravidla vedú ku kladeniu požiadaviek a tie sa často prejavujú zneužívaním pojmov.

Pojem solidarita, ak ho použijeme v pozitívnom zmysle, na prvej úrovni znamená, úsilie o zosúladenie a o zodpovedné spolupôsobenie pre spoločný celok. Podobne, ako v rímskom práve mohlo byť vlastníctvo pozemkov sprístupnené spoločnej zodpovednosti. Na negatívnej úrovni, ako bolo zmienené vyššie, by mohol pojem obsahovať požiadavku, a tak by pôsobil práve proti vnímaniu celostnosti situácie ľudí. Táto negatívna konotácia sa dnes prejavuje napríklad pri nútení k očkovaniu, ktoré sa ľuďom má nariadiť z dôvodov solidarity. Ani celostné myslenie, ani múdry rozum nie je základom tejto čisto emocionálnej vôľovej požiadavky.

Na prvej úrovni a na začínajúcej druhej úrovni je teda možné viesť pojem solidárny k pozitívnej alebo aj k negatívnej interpretácii významu.

Možný význam pojmu solidarita sa teraz dá rozvinúť, keď sa cvičiacemu podarí rovinu, ktorú oslovuje Max Scheler, ďalej rozpracovať a konkretizovať. Podľa toho solidarita si vyžaduje pozornosť k celej svetovej ekológii a nesmie vylúčiť ani prírodné podmienky, ani krajiny tretieho sveta. Aké to je, keď pojem konkretizujeme v tomto rozsiahlom zmysle?

Nasledujúca vyššia a koniec koncov platná rovina univerzália „solidarita“ získa vynikajúce naplnenie, ak cvičiaci myslíac a predstavujúci si priberie posmrtný svet, to znamená zomretých, ktorí sú taktiež spojení s pozostalými. Solidarita koniec koncov znamená mať na zreteli ľudstvo v tomto živote v jeho súvislosti s rozličnými podmienkami ekologickej, etickej, politickej, sociálnej a ľudsky dôstojnej neporušenosti. Nakoniec si položíme otázku, či sa táto požiadavka celistvosti dá naplniť, ak by sa nezohľadnili spirituálne tajomstvá, ktoré vyjadruje posmrtný život.

Ako sa dá charakterizovať, myslieť a naplniť pojem „solidarita“ zo spirituálnej úrovne, teda z tej najvyššej? Táto úloha by sa mala naplniť v napojení na doterajšiu prácu v zaoberaní sa s univerzáliami. Má sa doviest' na taký stupeň, kde pojem bude môcť byť naplnený.

¹ Preklad latinského slova podľa Ludwiga Meindla

² Evrim Kutulu v „Solidarita, vyrovnanie a kozmopolitická svetová filozofia podľa Maxa Schelera“, http://www.polylog.net/fileadmin/docs/polylog/40/40_forum_Kutlu.pdf

2. októbra 2021

Meditačný obsah č.106

Ak univerzáliu solidarita interpretujeme iba na bežne platnej emocionálnej rovine, ťažkosti pri zaobchádzaní s ňou sa zdajú byť veľmi jasné. V oblasti solidarity môže mať každý národ iné naladenie. Všeobecne sa tento pojem väčšinou ešte nepoužíva v takej šírke dosahu a rozsahu, ako by mohol.

50 rokov po francúzskej revolúcii sa solidarita stanovovala ako rovnováha a hovorilo sa o „slobode, solidarite a bratstve“. Podľa toho rovnosť v právnom živote, ktorá je nevyhnutnou požiadavkou, je teda hodnotou, ktorá prirodzene zahŕňa solidaritu.

Ak cvičiaci rozlišuje pojmy v zmysle väčšieho celku nesúceho hodnoty, čo je úplne v rozpore s náročnou požiadavkou rovnakého konania a rovnakého správania sa, zbadá, aké nevyhnutné je naplniť pojmy obsahom na primerane vysokom stupni.

Predstavme si roľníka, ktorý na ochranu rastlín musí nasadiť veľmi veľa chémie a jedovatých prostriedkov. Mal by zaiste vylúčiť pohľad na celok, na prírodu, na elementárne duchovné bytosti prírody, na prekvitajúcu úrodnosť zeme v rovnováhe rozličných fáz pestovania. Nepozorujeme u neho solidaritu s prírodou a s duchovnými bytosťami prírody, ale ani s konzumentami, ktorí jeho produkty jedia. Záujem o prospech a nadmernú produkciu narúša pôdu – „*solum*“ a celok – „*solidum*“.

Solidarita myslená ako ideál, smeruje k zachovaniu prírody, k rozvoju vzrastajúceho a urodzeného základu vzťahov k ostatným a koniec koncov k zachovaniu duchovných svetov. Hoci tieto duchovné svety nie sú „udržiavané“ priamo, potrebujú však evolučný prúd ľudstva, lebo bez neho sú oddelené a uzavreté. Keď sa teraz človek učí pozorovať dušu po opustení fyzického tela, získa vedomie najvyššej sily k solidarite. Zomrelí, ktorí už nemajú telo, avšak

svojou dušou prebývajú v blízkom okolí pozostalých, potrebujú niečo dôležité - keď to označíme pojmom - „elixír potravy“, teda potrebujú úspešný napredujúci spirituálny vývoj pozostalých. Táto nevyhnutnosť vývinu nesmie byť v žiadnom prípade hodnotená subjektívne; dnes sú potrebné celkom cielené perspektívy s predsavzatými rozhodnutiami a v súčasnosti o to viac, pretože človek má tendenciu k roztržitým a nelogickým činom kvôli všemožným druhom emocionálnej lability. Cvičiaci každý deň musí prekonať sám seba a vypracovať sa nahor k vyššiemu, univerzálne platnému vedomiu.

Človek je väčšinou solidárny k tomu, ku komu má najsilnejšie väzby. Nasledujúca úloha má priniesť odpoveď na otázku a ohodnotenie väzieb, ako pôsobia, aký majú charakter a ako vytvárajú deficit až do posmrtného života. Puto je často rafinované a spája človeka so všetkými druhmi dobrých, zdanlivo solidárnych pocitov. Pýta sa však človek, ktorý je spútaný väzbami, či kvôli svojmu úzkemu osobnému okoliu neznevýhodňuje ostatných alebo, či ich dokonca nevylučuje vďaka svojej „iba dobrej“ vôli? Aký charakter má väzba? Ako sa dá v podstate popísať v pozemskom živote? Ako bude pôsobiť v posmrtnom živote?

Ďalšie zdroje

1.

Pojem solidarita, tak ako sa dnes myslí, vylučuje individuálne rozhodnutie. Toto vylúčenie individuálneho rozhodovania popisuje nie až tak nepresne, avšak trochu provokatívne, grécky ústavný právnik Dr. Konstantinos Vathiotis:

„Každý občan má povinnosť solidárne stáť pri ostatných a nastaviť ruku, aby sa dal zaočkovať. Tak je občan zobrazený ako vojak, ktorý sa zúčastnil vojny proti neviditeľnému nepriateľovi, aby prispel k imunite stáda. Vlastne nerealistický sen. Keď teda občan zomrie na následky vedľajších účinkov experimentálneho očkovania, mali by si ho ostatní spoluobčania ctiť ako hrdinu. Ako občiansky vojak sa správal zodpovedne a na vlastné nebezpečenstvo naplnil svoju morálnu povinnosť obetovať sa. Ale to sú táraniny. Správna argumentácia je nasledovná: Bez ohľadu na to, že za daných okolností súhlas príslušného kandidáta na očkovanie neobsahuje ani kognitívne nedostatky, ani rozhodnutie z vlastnej vôle, tak človek napríklad z dôvodu dezinformácií a nedostatočnej informovanosti, propagandy, vymývania mozgov, nebezpečenstva nového lockdownu a samozrejme z dôvodu povinnosti očkovania, nie je povinný riskovať svoj vlastný život a slúžiť ako pokusný králik, aby zvýšil domnelú pravdepodobnosť, že jeho spoluobčania ostanú chránení proti vírusu. “

Úsek z videa: Kto, ak nie my

2.

Podľa hodnotenia autora je v princípe dôležité, aby sa človek v žiadnom prípade nepoddal väzbám, lebo to sú najviac pôsobiace vplyvy, aké obsadzujú subjektívne vedomie a zabraňujú každému stanoveniu vyššieho cieľa, ktoré je objektívne.

3.

Swami Šivananda, Raga-dveša, Príčina väzby

„*Raga* (príťažlivosť), *dveša* (odpuďzovanie) a *tatastha* (ľahostajnosť) sú tri významné stavy psychiky. *Raga* a *dveša* (sympatia a antipatia alebo láska a nenávisť) oba tieto duševné prúdy viažu človeka do kola zrodov a úmrtí. *Raga* a *dveša* sú dva nedostatky, ktoré ťa priviedli do tohto života. Podstatou väzby je *raga* a *dveša*. Všetky emócie sa pohybujú v kategóriách *raga – dveša*. Tieto dva prúdy sú pre dušu charakteristické (ako duša je tu myslená citová myseľ), ale nie pre ducha. Radosť a žal, bodrosť a depresia sa objavujú v dôsledku *raga – dveša*.“

8. októbra 2021

Meditačný obsah 107

Pri zaoberaní sa pojmom solidarita, s jeho významom pri bežnom používaní v pozemskom bytí a v rozšírenom zameraní sa na duševné a duchovné súvislosti, sa už musíme takmer dotknúť hlbších tajomstiev posmrtného života. Sú ľudia, ktorí idú životom spoločne, po smrti spojení naozaj, alebo boli navzájom pripútaní iba povrchnými udalosťami nepravým spôsobom? Ako sú rozšírené skutočne solidárne pomery v rámci rodín a spoločenstiev, ktoré spočívajú na pravej vzájomnosti a spojení?

Ako je to po smrti so závislosťami, ktoré existujú medzi ľuďmi? Túto otázku je možné všeobecne zodpovedať výpoveďou, že každá závislosť človeka - a myslí sa tým závislosť medzi ľuďmi, a nie závislosť na drogách, liekoch alebo všeobecne na materiálnych veciach - po odlúčení sa od fyzického tela predstúpi vo svojej pravej významnosti. Ostáva však otázka: Ako vyzerá obraz ľudskej závislosti po smrti?

Rovnako treba študovať aj ľudské závislosti v období života, napríklad v rodine, trochu silné väzby rodičov a detí alebo všeobecne závislosti na iných osobách spôsobené klamstvami a neserióznym konaním. V ľudskej vzájomnosti a súžití sa závislosti často objavujú ako dobré mravy alebo prinajmenšom ako veľmi dobrá a spoľahlivá ľudskosť. Pohľad na závislosti bežného života, ktoré nevyplývajú z nevyhnutnosti alebo z funkčných dôvodov, ale z dôvodu zanedbania dôležitých otázok vývoja, musí byť veľmi presný. Každá závislosť už v pozemskom bytí ukazuje obraz bránenia sa proti vývoju. V posmrtnom obraze duše, potom, keď odpadne telo ako kompenzačný prostriedok, závislosť nadobudne veľmi veľkú, mocnú a násilnú silu priškrtenia. Už sa nedá rozpustiť sama od seba bez toho, že by si to vyžadovalo dlhšiu dobu. Predstavuje podstatné zredukovanie vývinu.

Solidarita získa svoj pravý a správny význam, keď ju človek dokáže voči druhému človeku prežívať empaticky, slobodne a nezávisle. Solidarita potrebuje odvahu k vývoju. Keď pápež František povie, že očkovanie je činom lásky a vyzýva k solidarite, žiaľ, v posmrtnom živote bude musieť skonštatovať úplný opak. Bude sa cítiť zajatý vo väzbách a pritom je jedno, či tento slogan mu bol predložený zo strany politiky alebo odinakiaľ. Keby bola ľuďom ponechaná pri očkovaní dobrovoľnosť, nevytvárala by sa závislosť.

Solidarita musí získať vysokú hodnotu v zmysle vedomia a skutočného duševného spojenia. Ako sa v posmrtnosti ukazujú závislosti v zmysle priškrtenia? Splnenie tejto úlohy treba dosiahnuť pomocou koncentrácie a meditácie.

Ďalší zdroj:

Rudolf Steiner, GA 140, Okultné bádanie o živote medzi smrťou a novým narodením, 1. prednáška 10.10.1913 v Bergene: Živé vzájomné pôsobenie medzi živými a mŕtvymi, s.329:

„Niečím iným, čo by sa dalo povedať a čo energetickejšie prehovorí k dušiam vzhlľadom na styk medzi mŕtvymi a živými je to, že mŕtve duše tiež potrebujú v istom zmysle výživu, avšak výživu nie takú, akú potrebujú ľudia na Zemi, ale duševne-duchovnú potravu. Tak ako to zodpovedá skutočnosti, že my ľudia na Zemi – ak smiem použiť toto prirovnanie – musíme mať naše osiate polia, na ktorých rastie úroda, z ktorej fyzicky žijeme na Zemi, tak musia mať aj mŕtvi svoje polia, na ktorých môžu zbierať určitú úrodu, ktorú potrebujú v dobe medzi smrťou a novým zrodením. Keď nadzmyslový pohľad sleduje mŕtve duše, tak vidí, ako poľom s úrodou pre duše, ktoré prešli na onen svet, sú spiace ľudské duše. Iste nie je prekvapivé, ale pre toho, kto po prvýkrát vidí v duchovnom svete je to dokonca nanejvýš otrasné, vidieť ako sa ľudské duše, ktoré žijú medzi smrťou a novým narodením, náhlia k spiacim ľudským dušiam a hľadajú myšlienky a idey, ktoré sú v spiacich dušiach ľudí, lebo oni sa nimi živia a túto výživu potrebujú. ... Keď sa po celý deň zaoberáme iba sebou s materiálnymi ideami života, ak svoj pohľad smerujeme iba na to, o čo ide iba vo fyzickom svete a čo sa tam dá vykonať, a keď pred zaspátím nemáme ani jednu myšlienku na duchovný svet, ale naopak, v mnohých ohľadoch sa do duchovných svetov prenášame inak, než prostredníctvom myšlienok, tak pre zomrelých neposkytujeme žiadnu výživu.“

[meditácia 102, 103, 104](#) < späť [zoznam meditačných obsahov](#) vpred > [meditácia 108, 109, 110,111](#)